

Законодателство на ЕС и България в областта на качеството на въздуха и шума

Семинар за съдии, прокурори и съдебни служители

София, 22-24 април 2026 г.

EXCELLENCE IN
EUROPEAN LAW

Лектори на обучението

Александра Буяроска, експерт по околната среда, Енергийна общност, Виена

Силвия Монге, експерт по качеството на въздуха, Европейска агенция за околната среда, Копенхаген

Антоанета Ризова-Калапиш, Генерална дирекция „Околна среда“, Европейска комисия, Брюксел

Кристина Олсен Лунд, съветник по съдебно обучение, ERA и съдия във Второ отделение на Съда по земеделски и екологични въпроси, Венерсборг

Сибил Симонова, съдия, Върховен административен съд, София

Ключови теми

- Научни и технически аспекти на замърсяването на въздуха и шумовото замърсяване на околната среда
- Цели и ключови елементи на Директивата за качеството на атмосферния въздух (AQD)
- Гранични и целеви стойности – чл. 13, параграф 1 и чл. 16 от AQD
- Планове за качеството на въздуха – чл. 23, параграф 1 от AQD
- Съдебни спорове
- Директива за шума в околната среда
- Достъп до правосъдие и дела, свързани с чистия въздух и шума в околната среда в ЕС
- Основни разпоредби на българското законодателство в областта на качеството на въздуха и шума в околната среда
- Съдебна практика на Съда на Европейския съюз
- Процедура за преюдициално запитване
- Казуси

Номер на събитието:
425DV064

Език
Български и английски със
симултанен превод

Организатор
ERA (Анна Канелопулу) от името
на Европейската комисия

Законодателство на ЕС и България в областта на качеството на въздуха и шума

Сряда, 22 април 2026 г.

08:45	Пристигане и регистрация на участниците
09:00	Приветствие, практическа информация и представяне на участниците <i>Анна Канелопулу</i>
I.	ВЪВЕДЕНИЕ
09:15	Въздействие на замърсяването на въздуха и шума върху човешкото здраве: научно-технически аспекти <i>Силвия Монге</i>
10:00	Дискусия
10:15	Въведение в рамката на политиките на ЕС за чист въздух • Преглед на дългосрочните цели на ЕС в областта на качеството на въздуха и основните политически и законодателни инструменти • Промени в политиката и законодателството и приемането на преразгледаната Директива за качеството на въздуха (AQD) • Преглед на Директивата за националните тавани за емисии (NEC) <i>Антоанета Ризова</i>
11:00	Дискусия
11:15	Кафе пауза
II.	ПРЕГЛЕД НА ОСНОВНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ЕС В ОБЛАСТТА НА КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА
11:45	Директива за качеството на атмосферния въздух (AQD) • Създаване и развитие • Основни цели и ключови характеристики • Връзки с друго относимо законодателство на ЕС <i>Александра Буяроска</i>
12:30	Дискусия
12:45	Обяд
13:45	Директива за шума в околната среда • Основни цели и ключови характеристики • Акцент върху обхвата, шума от съседите, приоритетните области • Области за действие • Стратегическо картографиране на шума • Планове за действие за управление на шума и правен статут • Тихи зони и правни последици • Регламент 598/14 относно балансирания подход <i>Антоанета Ризова</i>
14:30	Дискусия и куиз
15 :00	Кафе пауза
III.	ПРЕГЛЕД НА ДИРЕКТИВАТА ЗА КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА
15:30	Гранични и целеви стойности – фокус върху PM2,5 и PM10 • Различни цели за качеството на въздуха за защита на човешкото здраве • Преглед на граничните стойности за защита на човешкото здраве (член 13, параграф 1 и приложение XI) • Гранични стойности съгласно новата директива за качеството на въздуха • Развитие на правните стандарти за PM2,5 (член 15 и член 16 от AQD) и сравнение с насоките на Световната здравна организация <i>Антоанета Ризова</i>
16:15	Дискусия
16:45	Оценка на качеството на въздуха • Различни методи за оценка: мониторинг, моделиране и индикативни измервания • Изисквания за брой, вид и местоположение на пунктовете за вземане на проби (членове 6 и 7 от AQD) • Гражданска наука и нискобюджетни сензори за наблюдение <i>Силвия Монге</i>
17:15	Дискусия
17:30	Край на първия ден от семинара
19:00	Вечеря

Цел

Целта на този 2,5-дневен семинар е участниците да изградят цялостно разбиране за ключовите правни аспекти на законодателството на ЕС и България в областта на качеството на въздуха и шума, както и да се даде възможност за обмен на мнения между съдии, прокурори и съдебни служители по тази тема.

Семинарът ще акцентира върху анализа на основните разпоредби, свързани с граничните и целевите стойности за определени замърсители (PM_{2,5} и PM₁₀), както и върху плановите за качеството на въздухаОсвен това ще бъде обърнато внимание на правото на чист въздух и достъпа до правосъдие по дела, свързани с качеството на въздуха, както на ниво ЕС, така и на национално равнище.

Чрез разглеждане на въпросите, свързани с прилагането на Директивата за качеството на въздуха и Директивата за шума в околната среда, семинарът има за цел да подпомогне по-доброто справяне с бъдещи национални съдебни производства по тези теми.

За проекта

Този семинар е част от мащабен проект, финансиран от Европейската комисия, озаглавен „Сътрудничество с национални съдии в областта на правото на околната среда“. Проектът включва четири семинара, които ще се проведат онлайн, както и присъственов Букурещ, Варшава и Флоренция.

Целева група

Български съдии, прокурори и съдебни служители, работещи в областта на правото на околната среда.

Място

Национален институт на правосъдието
ул. „Екзарх Йосиф“ 14
София 1000, България

Четвъртък, 23 април 2026

III. ПРЕГЛЕД НА ДИРЕКТИВАТА ЗА КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА (продължение)

- 09:30 **Приемане на план за качеството на въздуха съгласно член 23 от Директивата за качеството на въздуха (AQD)**
- Основни разпоредби
 - Прилагане на национално равнище
 - Прилики и разлики в сравнение с други „планове“, изисквани от законодателството на ЕС в областта на околната среда
- Александра Буяроска*
- 10:15 Дискусия
- 11:00 **Казус за основните разпоредби на Директивата за качеството на въздуха (AQD)**
- Въведение в казуса
 - Работни групи
 - Пленарна дискусия на резултатите
- Александра Буяроска*
- 12:30 Обяд

IV. КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА И ШУМОВО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА В НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

- Сибил Симонова*
- 12:15 **Разпоредби за качеството на въздуха в националното законодателство**
- 14:15 Дискусия и куиз
- 14:45 **Разпоредби за шума в околната среда в националното законодателство**
- 15:30 Дискусия
- 15:45 Кафе пауза
- 16:15 **Национална съдебна практика по въпросите на качеството на въздуха и шума в околната среда**
- 17:00 Дискусия
- 17:15 Край на втория ден от семинара

Петък, 24 април 2026

V. ПРИЛАГАНЕ НА НАЦИОНАЛНО НИВО

- 09:30 **Каква е ролята на националния съдия при съдебни дела, свързани с качеството на въздуха и шума? – Преюдициално запитване**
- Кристина Олсен Лунд*
- 10:15 Дискусия и куиз
- 10:45 Кафе пауза
- 11:00 **Казус относно достъп до правосъдие за граждани и НПО в случаи, свързани с качеството на въздуха (ролева игра)**
- Въведение в казуса
 - Работни групи
 - Пленарна дискусия на резултатите
- Кристина Олсен Лунд*
- 12:45 **Изводи и оценка на семинара**
- 13:15 Край на семинара

Възможност за професионални контакти

Нашите обучения в областта на првото предоставят отлична възможност за създаване на професионални контакти с юристи и изявени лектори от различни части на Европа. По време на кафе паузите и официалната вечеря на конференцията ще имате възможност да обмените опит, идеи и да изградите ценни професионални връзки.

Вашите контакти

Анна Канелопулу
Директор на курса
AKanelopoulou@era.int

Сабин Фраминг
Асистент
sframing@era.int

За актуализации на програмата:
www.era.int

Програмата може да подлежи на промени.
Повече подробности за семинара, електронното обучение и проекта можете да намерите на environmental-law.era.int/

Кандидатствайте онлайн за

Законодателство на ЕС и България в областта на качеството на въздуха и шума

Семинар за съдии, прокурори и съдебни служители

София, 22-24 април 2026 г. Номер на събитието: 426DV064

С подкрепата на програмата „Сътрудничество с национални съдии в областта на екологичното право“ на Европейския съюз

Условия за участие

Подбор

Обучението е предназначено за съдии, прокурори, следователи и съдебни служители от България.

Броят на местата е ограничен. Участието ще бъде обект на процедура за подбор. При подбора се взимат предвид следните критерии:

- i. Приложимост на семинара към професионалния профил на кандидата;
- ii. Географски баланс на участниците;
- iii. При голям брой заявки за участие ще се допуска само по един представител от институция.

Заявленията се подават онлайн до **18 февруари 2026 г.**

Кандидатите ще получат отговор след изтичане на срока за заявяване. Съветваме ви да не резервирате пътуване или хотел, преди да получите потвърждение.

Такса за регистрация

5. Без такса за регистрация.

Пътни разходи

Ще бъдат възстановени пътни разходи до максимум 200 евро, след представяне на оригиналите документи (самолетен билет, бордна карта, билет за влак и по изключение за такси, т.н.). Участниците следва да използват най-икономичния вид транспорт.

Настаняване

7. Организаторите поемат **до три нощувки, само за хотела, резервиран от ERA.**

Допълнително ERA предоставя

8. Обеди и кафе паузи по време на събитието, една вечеря, както учебните материали за семинара

Участие

Участието ви в целия семинар е задължително и се обръща стриктно внимание на присъствието.

Списъкът на участниците, включващ адреса на всеки участник, ще бъде предоставен на всички участници, освен ако ERA не получи писмено възражение от участника не по-късно от една седмица преди началото на събитието.

Адресът на участника и друга съответна информация ще бъдат съхранени в базата данни на ERA, за да се предоставя информация за бъдещи събития,

Онлайн кандидатстване:

www.era.int/en/event-number/426DV064

Език

Английски/български

Лице за контакт

Сабине Фраминг
Асистент
sframing@era.int